

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного університету імені Івана Франка Колесник Наталії Євгенівни на дисертаційне дослідження Кравченко Марії Сергіївни «Підготовка майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності», представлене на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із планами відповідних галузей науки.

Тема дисертаційного дослідження М.С. Кравченко полягає в підготовці майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності є надзвичайно актуальною та відповідає вимогам сучасності. Зростання конкуренції в галузі дизайну та постійні зміни у професійній освіті ставлять перед майбутніми фахівцями великі виклики. Вони повинні не лише мати творчі здібності, але й володіти вмінням ефективно управляти проектами, щоб успішно конкурувати на ринку праці та виконувати завдання в строк і в межах бюджету. Підготовка таких фахівців є важливим завданням, адже вони є ключовими у розвитку креативної економіки та інноваційного сектору.

Дослідження М.С. Кравченко визначає сутність, структуру, критерії та показники готовності майбутніх дизайнерів до управління проектами, розробляє модель формування цієї готовності та ефективні методи навчання. Проведена дисертанткою робота має велике значення для практики підготовки майбутніх фахівців з дизайну, а також для теорії управління проектами та освітніх програм у сфері дизайну. Результати дослідження можуть бути корисні для вдосконалення навчальних програм, методик та підходів до навчання, що сприятиме підвищенню якості освіти та підготовки кваліфікованих фахівців у галузі дизайну.

Отже, можна вважати, що дисертаційне дослідження М.С. Кравченко відповідає сучасним вимогам і є важливим внеском у розвиток теорії та практики підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться в дисертації.

М.С. Кравченко в своїй дисертаційній роботі вирішила низку значущих наукових завдань, які відображаються у проведенні всебічного дослідження проблеми підготовки майбутніх фахівців у галузі дизайну до управління проектами у професійній діяльності. Важливим аспектом є визначення сутності, структури, критеріїв, показників і рівнів готовності майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності, що дозволило чітко визначити, які саме компетенції та навички потрібно формувати у здобувачів для успішної роботи у сфері управління проектами в галузі дизайну.

Одним із головних результатів є теоретичне обґрунтування та розробка моделі формування готовності майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності. Ця модель є ключовим інструментом у підготовці здобувачів та може бути використана в освітніх програмах для вдосконалення процесу навчання. Вона враховує сучасні тенденції розвитку галузі дизайну та управління проектами, що робить її дієвою та відповідною вимогам ринку праці.

На нашу думку, наукові результати М.С. Кравченко не лише вирішують конкретні завдання дослідження, а й мають значний потенціал для впровадження у практику підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Аналіз дисертаційної роботи М.С. Кравченко містить глибоку наукову обґрунтованість. Дисертантка успішно поєднала теоретичний аналіз з практичними прикладами та експериментальними даними, що підвищує науковий статус дослідження. Дослідження відрізняється системністю та послідовністю у викладі матеріалу. Особлива увага зосереджена на детальному аналізі та аргументації висновків, що підкреслює серйозність дослідження та його наукову цінність. Рекомендації, запропоновані автором, є добре підкріплені та мають практичне значення для відповідної галузі.

На нашу думку, дисертація відзначається високим рівнем обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що підтверджує високий науковий рівень авторки та важливість її дослідження для наукової спільноти.

Щодо достовірності висновків і новизни отриманих результатів, слід відзначити, що робота проводилася відповідно до вимог наукового методу. Всі

дослідження, проведені в рамках дисертації, мають належне підтвердження та базуються на об'єктивних даних. Результати досліджень відкривають нові підходи та перспективи у галузі підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами, що свідчить про їхню новизну і актуальність.

Достовірність висновків і новизна отриманих результатів.

Дисертаційна робота М.С. Кравченко вражає своєю досконалою методологією та високою достовірністю висновків, що свідчить про великий науковий потенціал авторки та важливість теми дослідження. Об'єкт, предмет та мета дослідження чітко сформульовані та логічно пов'язані, що дозволило визначити основні завдання та успішно їх виконати, про що свідчать отримані результати.

Особливу увагу варто звернути на аналіз попередніх досліджень у галузі та використання сучасних підходів та методів. Це дозволило авторці зробити результати дослідження вірогідними та підтвердженими науковим співтовариством. Новизна отриманих результатів вражає своєю оригінальністю та важливістю для подальшого розвитку галузі. Дослідження виявило нові тенденції та закономірності, що додає нові знання у відповідну наукову область і вносить значний вклад у розвиток науки.

На нашу думку, дисертація М.С. Кравченко має великий науковий потенціал та може бути корисною для подальшого використання у практиці, а її результати відкривають нові можливості для подальшого розвитку галузі.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться у дисертації.

Дисертація М.С. Кравченко робить значний внесок у вивчення питань підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності. Основні наукові результати полягають у створенні комплексного підходу до цієї проблеми, зокрема, розробці навчально-методичного забезпечення для реалізації структурно-функціональної моделі готовності майбутніх дизайнерів до управління проектами.

Дослідження дало результати у розробці змісту навчальної дисципліни з управління проектами для майбутніх фахівців у цій області, а також у створенні авторської робочої програми та навчально-методичного посібника.

Отже, дослідження має практичне значення для організації ефективної підготовки майбутніх дизайнерів та може бути використане для розроблення методичних матеріалів і планування освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Повнота викладу основних результатів дослідження в опублікованих працях.

Отримані результати дисертаційної роботи висвітлено у 15 публікаціях автора: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 1 міжнародна колективна монографія, 10 публікацій у збірниках апробаційного характеру та в 1 навчальному посібнику. У статтях, підготовлених у співавторстві, чітко визначено особистий внесок здобувача. М.С. Кравченко на належному рівні виконала поставлені наукові завдання та оволоділа методологією наукової діяльності, що надає дисертантці право публічного захисту основних положень дисертаційної роботи.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність.

Дисертаційна робота М.С. Кравченко вражає своєю структурованістю, системністю та логічністю викладу матеріалу, що повністю розкриває сутність формування готовності майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності. Робота успішно виконує всі п'ять поставлених завдань.

Структура дисертації є класичною і дуже зручною для сприйняття, що дозволяє чітко і послідовно викласти матеріал і легко зрозуміти його суть.

У вступі дисертації детально обґрунтовано актуальність дослідження та вказано зв'язок роботи з науковими програмами та темами. Визначено мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження. Також у вступі описано комплекс методів дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, представлено відомості про апробацію результатів дослідження, публікації, структуру і обсяг дисертації.

У першому розділі дисертації «Теорія і практика навчання майбутніх фахівців з дизайну у закладах вищої освіти» М.С. Кравченко провела глибокий аналіз сучасних українських та зарубіжних досліджень, що стосуються навчання майбутніх фахівців з дизайну. Вона ретельно визначила теоретичний контекст проблеми, уточнивши сутність ключових понять у галузі, таких як «дизайн», «проект» і «управління проектом». Цей аналіз дозволив авторці узагальнити і систематизувати основні аспекти сучасних досліджень і визначити актуальні проблеми в галузі навчання дизайнерів.

Дослідження підкреслило, що в сучасній дизайнерській освіті, зокрема в підготовці майбутніх фахівців дизайну в закладах вищої освіти, існує необхідність оновлення змісту, форм і методів управління проектами. Цей

висновок стає ключовим у контексті пошуку шляхів вдосконалення процесу навчання та підготовки фахівців у галузі дизайну, враховуючи вимоги сучасного ринку праці та швидкозмінювані технологічні та соціальні умови. Аналіз цих аспектів дослідження відображає глибокі знання авторки в галузі та її здатність до критичного мислення та аналізу.

У другому розділі дисертації «Педагогічне моделювання інноваційної методики підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності» М.С. Кравченко детально розглядає метод проектів як ключовий елемент у навчанні майбутніх дизайнерів управлінню проектами. Авторка аналізує суть та особливості використання цього методу у освітньому процесі, зосереджуючись на формуванні у здобувачів необхідних навичок та компетенцій для успішної реалізації дизайн-проектів.

У рамках дослідження було проведено педагогічне моделювання процесу навчання управлінню проектами з метою визначення оптимальних підходів до впровадження методу проектів у навчальну програму з дизайну. Результатом цього моделювання стала розроблена та обґрунтована авторська інноваційно-методична модель, яка передбачає систематичне поєднання теоретичних знань з практичними навичками управління проектами в контексті дизайнерської діяльності.

Авторка відкриває нові перспективи для підготовки майбутніх фахівців з дизайну, спрямованих на підвищення їхньої компетентності в управлінні проектами. Аналіз та моделювання, проведені нею, створюють теоретичну та методичну базу для подальшого вдосконалення процесу навчання та підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності.

У третьому розділі дисертації «Дослідно-експериментальна перевірка ефективності методики навчання управління проектами майбутніх фахівців з дизайну» М.С. Кравченко детально описано організацію та проведення експерименту з метою підготовки майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами. Авторка розробила компетентнісно-орієнтовану модель майбутнього фахівця з дизайну, здатного до управління проектами.

У цьому розділі було проведено аналіз статистичних результатів експерименту, спрямований на оцінку ефективності інноваційної методичної моделі навчання для майбутніх дизайнерів управління проектами. Аналіз

показав позитивні тенденції у вдосконаленні методики навчання, що стимулює підвищення якості підготовки майбутніх фахівців з дизайну.

Завершуючи розділ, авторка сформулювала висновки та загальні висновки дисертаційної роботи, які відповідають представленим завданням і впливають з його основних положень. Також у розділі наведено матеріали у додатках, які розширюють та уточнюють зміст дисертації, що сприяє повноті її сприйняття та можливості подальшого використання результатів дослідження.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Попри безсумнівну актуальність проведеного дослідження й очевидні наукові здобутки, вважаємо за необхідне висловити певні зауваження і побажання:

1. В 1 розділі рекомендується розглянути сутність поняття «управління дизайн-проектами» із залученням актуальних вітчизняних та зарубіжних джерел, що б дозволило глибше зрозуміти проблему формування готовності майбутніх дизайнерів до застосування управління проектами.

2. Важливо детальніше вивчити міжнародний досвід у підготовці майбутніх дизайнерів до управління проектами у професійній діяльності, оскільки це може принести нові підходи та ідеї у розвиток власної методики.

3. Рекомендується розширити список використаних джерел, звертаючи увагу на сучасні зарубіжні джерела, що може підвищити обґрунтованість та актуальність результатів дослідження.

4. Додатково рекомендується розглянути можливість включення конкретних рекомендацій для практики у сфері підготовки майбутніх дизайнерів до управління проектами на основі отриманих результатів дослідження.

5. Розглянути можливість введення інтегрованих дисциплін з різних галузей, а не окремих, щоб забезпечити більш широкий спектр знань та навичок, необхідних для майбутніх дизайнерів у сучасному світі.

Уточнимо, що зазначені зауваження носять рекомендаційний характер і не знижують значущості виконаного наукового дослідження, що є самостійною завершеною працею.

Висновки щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Кравченко М.С. «Підготовка майбутніх фахівців з дизайну до управління проектами у професійній діяльності» є завершеною,

самостійно виконаною дослідницькою роботою, що має вагоме теоретичне й практичне значення для розвитку педагогічної науки, заслуговує на позитивну оцінку й відповідає вимогам до дисертацій третього освітньо-наукового рівня, вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (№ 44 від 12.01.2022 р.), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
член Спілки дизайнерів України,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

[Handwritten signature]

Наталія КОЛЕСНИК

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

КОЛЕСНИК НАТАЛІЯ ЄВГЕНІВНА

Результат перевірки підпису	Підпис вірний
П.І.Б.	КОЛЕСНИК НАТАЛІЯ ЄВГЕНІВНА
РНОКПП	2932106365
Організація (установа)	ФІЗИЧНА ОСОБА
Код ЄДРПОУ	
Посада	
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для даних від Надавача)	02:17:03 30.04.2024
Сертифікат виданий	КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер	5E984D526F82F38F04000000181E6001C3900F05
Тип носія особистого ключа	Захищений
Алгоритм підпису	dstu4145
Тип підпису	Кваліфікований
Формат підпису	CAAdES-T
Сертифікат	Кваліфікований